

Tartuntatautilain 16 §:n mukainen päätös pakollisesta terveystarkastuksesta

ASIA

Tartuntatautilain 16 §:n nojalla annettava päätös terveystarkastukseen määrittämiseksi tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n mukaisen SARS-CoV-2-viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen covid-19-tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi.

ASIAN TAUSTA

Sosiaali- ja terveysministeriön 26.1.2021 päivitetyn covid-19-epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamisen toimintasuunnitelman mukaan uutena potentiaalisesti merkittävänä epidemiologisena uhkatekijänä on ilmennyt SARS-CoV2-virusmuunnoksia, jotka leviävät selvästi nopeammin kuin koronaviruksen aiemmat alatyypit ja voivat vakavasti vaarantaa terveydenhuoltojärjestelmän kantokyvyn. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on 29.3.2021 antamassaan ohjeessa suositellut, että kaikki riskimaista Suomeen tulevat matkustajat ohjataan koronatestiin rajanylityspisteellä.

Lapin aluehallintovirasto on 26.2.2021 tekemällään päätöksellä (LAAVI/328/2021) määrännyt toimialueensa kuntia ja kuntayhtymiä tartuntatautilain 15 §:n nojalla järjestämään kaikille alueellaan sijaitsevien rajanylityspaikkojen kautta maahan tuleville henkilöille terveystarkastuksen SARS-CoV2-viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen covid-19-tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Määräys on ollut voimassa 1.3.–31.3.2021. Määräystä on jatkettu 25.3.2021 tehdyllä päätöksellä (LAAVI/472/2021) ajalle 1.4.–30.4.2021, 29.4.2021 annetulla päätöksellä (LAAVI/632/2021) ajalle 1.5.–31.5.2021 ja 27.5.2021 annetulla päätöksellä (LAAVI/803/2021) ajalle 1.6.–30.6.2021. Lapin aluehallintovirasto on 11.5.2021 antamallaan päätöksellä (LAAVI/726/2021) määrännyt terveystarkastukseen osallistumisen pakolliseksi Tornion kaupungin alueella sijaitsevien rajanylityspaikkojen kautta riskimaista Suomeen

tuleville henkilöille tietyin poikkeuksin. Määräys on ollut voimassa 14.5.–31.5.2021. Lisäksi Lapin aluehallintovirasto on 27.5.2021 antamallaan päätöksellä (LAAVI/806/2021) määrännyt terveystarkastukseen osallistumisen pakolliseksi Kemin, Tornion ja Rovaniemen kaupungeissa sekä Enontekiön, Inarin, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pellon, Sallan, Ylitornion ja Utsjoen kunnissa sijaitsevien rajanylityspaikkojen kautta riskimaista Suomeen saapuville henkilöille. Määräys on annettu ajalle 1.6.2021-30.6.2021.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) on 10.6.2021 antanut uuden suosituksen (Liite 1) maahantulopisteiden terveystarkastukselle huomioiden Covid-19 -rokotuksen saaneiden henkilöiden riski tartuntataudin levittämiselle.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja kuulemisesta aiheutuva asian käsittelyn viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Aluehallintovirasto määrää tartuntatautilain 16 §:n nojalla kaikki Kemin, Tornion ja Rovaniemen kaupungeissa sekä Enontekiön, Inarin, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pellon, Sallan, Ylitornion ja Utsjoen kunnissa sijaitsevien rajanylityspaikkojen kautta riskimaista Suomeen saapuvat henkilöt osallistumaan maahantulon jälkeen kunnan, kaupungin tai sairaanhoitopiirin järjestämään terveystarkastukseen yleisvaarallisen covid-19-tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi.

Tässä päätöksessä riskimaista tulevilla henkilöillä tarkoitetaan niitä henkilöitä, jotka ovat 14 vuorokauden sisällä ennen maahantuloa oleskelleet maassa, jonka koronailmaantuvuus on suurempi kuin 25 / 100 000 henkilöä / 14 vrk.

Määräys ei koske seuraavia henkilöitä:

- **vuonna 2005 ja sen jälkeen syntyneet lapset ja nuoret**
- **tavaraliikenteen kuljetus- ja logistiikkahenkilöstö työtehtävissään**
- **henkilöt, joilla on esittää negatiivinen tulos enintään 72 tuntia ennen maahantuloa otetusta koronavirustestistä**
- **henkilöt, joilla on luotettava todistus täydestä tai osittaisesta rokotussarjasta ja viimeisestä rokotuskerrasta on kulunut vähintään 14 vuorokautta**
- **henkilöt, joilla on esittää luotettava todistus alle kuusi kuukautta ja vähintään 14 vuorokautta sitten todetusta covid-19-infektiosta,**
- **saamelaiset, jotka ylittävät rajan saamelaisenelinkeinon tai kulttuurin harjoittamisen vuoksi**
- **erityisryhmät, joilla on paikallisten tartuntatautiviranomaisten kanssa sovitun menettelyn mukainen todistus (kuten henkilöt, jotka käyvät säännöllisesti töissä voimassa olevien rajoitusten mukaisesti Suomen ja Ruotsin tai Suomen ja Norjan välillä ja heillä on todistus alle 7 vuorokautta vanhasta negatiivisesta koronatestistä).**

Määräys on voimassa 16.6.2021–31.7.2021.

Tämä määräys kumoaa 27.5.2021 annetun tartuntatautilain 16 §:n mukaisen päätöksen LAAVI/806/2021.

Perustelu**Sovellettavat oikeusohjeet**

Perustuslain (731/1999) 7 §:n mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen.

Perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu.

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 14 §:n mukaan kunnan on järjestettävä yleisiä rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. Rokotukseen tai terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Tartuntatautilain 15 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto voi määrätä järjestettäväksi toimialueensa jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen. Terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan terveystarkastuksen suorittaa lääkäri tai asianmukaisen koulutuksen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö lääkärin valvonnassa. Tarkastuksen osana voidaan ottaa välttämättömiä näytteitä ja tehdä muu tutkimus, josta ei aiheudu merkittävää haittaa tutkittavalle.

Tartuntatautilain 16 §:n mukaan aluehallintovirasto voi päättää, että 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Päätös voi kohdistua yksittäiseen tai useaan henkilöön.

Saman pykälän 2 momentin mukaan virkasuhteinen kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi tehdä yksittäistä henkilöä koskevan päätöksen pakollisesta terveystarkastuksesta, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

Tartuntatautilain 22 § 1 momentin mukaan yleisvaaralliseen tai valvottavaan tartuntatautiin sairastuneen ja sairastuneeksi perustellusti epäillyn sekä tällaiseen tautiin altistuneen tai perustellusti altistuneeksi epäillyn henkilön on annettava asiaa selvittävälle terveydenhuollon ammattihenkilölle nimensä, syntymäaikansa tai henkilötunnuksensa, yhteystietonsa,

kotikuntansa sekä mahdollinen muu oleskelupaikkansa sekä muut tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarvittavat välttämättömät tiedot.

Tartuntatautilain 60 § 1 momentin mukaan, jos yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen vaara on ilmeinen eikä taudin leviämistä voida muulla tavoin estää, virkasuhteinen kunnan tartuntataudeista vastaava lääkäri tai virkasuhteinen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava lääkäri voi päättää henkilön karanteenista enintään yhden kuukauden ajaksi. Päätös karanteenista voidaan tehdä henkilölle, jonka on todettu tai perustellusti epäilty altistuneen yleisvaaralliselle tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillylle tartuntataudille.

Tartuntatautilain 88 §:ssä viitataan rikoslain (39/1889) 44 luvun 2 §:ään, jossa säädetään terveydensuojelurikkomuksesta määrättävästä rangaistuksesta. Henkilö voidaan rikoslain säännöksen mukaan tuomita terveydensuojelurikkomuksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi, jos hän tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo tartuntatautilain 16 §:n perusteella asetetun velvollisuuden.

Tartuntatautilain 89 §:n 2 momentin mukaan sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, Rajavartiolaitoksella on virka-aputehtävän suorittamiseksi oikeus pysäyttää kulkuneuvo ja ohjata liikennettä noudattaen, mitä rajavartiolain (578/2005) 38 §:ssä säädetään, käsitellä virka-aputehtävässä välttämättömiä terveystietoja noudattaen, mitä henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, tietosuojalaissa (1050/2018) ja henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetussa laissa (639/2019).

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Covid-19-tartuntatauti ja tautitilanne

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Covid-19 (myöhemmin myös *koronavirusinfektio*) on yleisvaarallinen tartuntatauti, johon ei

toistaiseksi ole tehoavaa spesifistä lääkehoitoa. Virus aiheuttaa tartuntoja edelleen sekä Suomessa että laajasti muualla maailmassa. Maailmalla – ja myös Suomessa – kiertää tällä hetkellä useita eri koronaviruksen muunnoksia. Osa näistä muunnoksista leviää aiempaa viruskantaa nopeammin ja aiheuttaa riskin epidemian pahenemiselle ja terveydenhuollon kantokyvyn heikentymiselle. Suomen väestöstä valtaosa on yhä altis tartunnalle, koska virus on uusi eikä väestössä ole siltä suojaavia vasta-aineita.

Ensimmäinen koronavirusrokote sai Euroopan lääkeviranomaisen ehdollisen myyntiluvan 21.12.2020. Koronavirusrokotetta tarjotaan kaikille yli 16-vuotiaille. Suomen koronarokotestrategian mukaan ensimmäisenä on rokotettu ne sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset, jotka hoitavat covid-19-potilaita, iäkkäiden ympärivuorokautisen hoivan henkilöstö ja asukkaat ja sen jälkeen kansalaiset ikäjärjestyksessä vanhemmasta nuorempaan priorisoiden ikääntyneimpien lisäksi iästä riippumatta ne henkilöt, joilla on vakavalle koronavirustaudille altistava lääketieteellinen riskitekijä. Rokotusten käynnistyttyä yhteiskunnassa ei voida palata normaaliin elämään välittömästi, vaan muutos tapahtuu vähitellen useiden kuukausien kuluessa.

Valtakunnallinen covid-19-tautitilanne on huhtikuun 2021 alkupuolelta alkaen kääntynyt parempaan suuntaan, mutta tilannetta luonnehtivat edelleen suuret alueelliset erot ja nopea ajallinen vaihtelu. Lapin aluehallintoviraston toimialueella Lapin sairaanhoitopiiri on epidemian perustasolla. 14 vuorokauden ilmaantuvuus Lapin sairaanhoitopiirin alueella on 4,3 / 100 000 (THL:n koronakartta 14.6.2021). Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri on siirtynyt epidemian perustasolle 26.5.2021. Ilmaantuvuus Länsi-Pohjassa on 21,8 / 100 000 (THL:n koronakartta 14.6.2021).

Suomen lähialueilla Pohjois-Ruotsin Norrbottenin tautitilanne on hieman lieventynyt aiemmasta (14 vuorokauden ilmaantuvuus noin 550–600 / 100 000). Pohjois-Norjan Tromssan ja Finnmarkin läänissä oli toukokuun lopulla taudin kiihtymisvaihe, joka on tämän hetken tietojen mukaan laantumassa. Ilmaantuvuus on nyt noin 90/100 000/14 vuorokautta. Maailmanlaajuisesti covid-19-tapausten viikoittainen lukumäärä on ollut laskusuunnassa, mutta tartuntoja todetaan edelleen yli 4 miljoonaa viikoittain (lähde: WHO Covid-19 Dashboard).

Kansallinen ohjaus terveystarkastuksista rajanylityspaikoilla

Sosiaali- ja terveysministeriön 3.2.2021 antamassa ohjauskirjeessä Koronavirustartuntojen torjunta rajat ylittävässä liikenteessä (VN/2763/2021) todetaan, että covid-19-tapausten ilmaantuvuus useissa maissa on moninkertainen Suomeen verrattuna, jolloin oleskelu näissä maissa sisältää Suomen tilanteeseen nähden selvästi suuremman covid-19-tartunnan riskin. SARS-CoV-2-virusmuunnokset voivat yleistyessään aiheuttaa aiempaa nopeammin leviävän epidemian ja johtaa terveydenhuollon ylikuormittumiseen. Kirjeen mukaan hallitus päätti valtioneuvoston yleisistunnossa 22. tammikuuta 2021 sekä rajaliikenteen että testaamis- ja karanteenisuositusten kiristämisestä. Näillä toimilla pyritään torjumaan koronaepidemian kasvun kiihtyminen uudelleen sekä virusmuunnoksen leviäminen Suomessa. Sosiaali- ja terveysministeriön

26.2.2021 antamassa ohjauskirjeessä Koronavirustartuntojen torjunta rajat ylittävässä liikenteessä (VN/5304/2021) viitataan ministeriön 3.2.2021 lähettämään kirjeeseen ja todetaan muun muassa, että toimintaa on syytä edelleen tehostaa. Sosiaali- ja terveysministeriön antaman ohjauskirjeen (Pakollista terveystarkastusta ja tietojen antamista koskevat muutokset tartuntatautilaissa, 30.3.2021) mukaan Suomeen saapuvien henkilöiden mukana mahdollisesti leviävien tartuntojen torjunta on keskeistä epidemian ja muuntuneiden virusten leviämisen estämiseksi. Vaikuttava, tarkoituksenmukainen ja oikeasuhtainen tartuntojen torjunta rajat ylittävässä liikenteessä on mahdollista vain viranomaisten ja muiden rajanylityspaikoilla toimivien tahojen kiinteällä yhteistyöllä, jossa huomioidaan myös paikalliset olosuhteet. Sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa, että nykyisessä epidemiatilanteessa on välttämätöntä, että aluehallintovirastot tekevät Suomeen saapuvia matkustajia koskevat tartuntatautilain 16 §:n mukaiset päätökset THL:n suositukset huomioiden ja edellyttää kaikkia toimivaltaisia viranomaisia toimimaan tilanteen edellyttämällä tavalla ja käyttämään kaikkia tartuntatautilain mahdollistamia toimivaltuuksiaan epidemian leviämisen estämiseksi. Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos on antanut 4.2.2021 ja 29.3.2021 suosituksen rajalla tehtäviin testauksiin uusien helposti tarttuvien SARSCoV-2-muunnosten leviämisen estämiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön 25.5.2021 lähettämässä kirjeessä Covid-19-tartuntojen torjunta rajat ylittävässä liikenteessä sisä- ja ulkorajapäätösten muuttuessa (VN/13919/2021) todetaan, että rajojen terveysturvallisuustoimilla on keskeinen rooli Suomen covid-19-epidemian torjunnassa. Kirjeen mukaan rajojen terveysturvallisuuden varmistamisen toimintamallit tulee sopeuttaa lisääntyviin liikennemääriin, kun maahantulon rajoituksia ryhdytään

asteittain purkamaan. Suomeen saapuvien henkilöiden covid-19-ennakkotodistuksien tarkastamisessa ja testiin ohjaamisessa suositellaan hyödyntämään sähköisiä työkaluja, kuten esimerkiksi Finentry-palvelua. Sosiaali- ja terveysministeriö korostaa, että aluehallintovirastojen, kuntien ja sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymien tulee huolehtia siitä, että Suomeen saapuvat henkilöt ohjataan toiseen covid-19-testiin aikaisintaan 72 tuntia maahan saapumisen jälkeen. Kirjeessä todetaan, että covid-19-testi on maksuton Suomeen saapuville matkustajille sekä henkilöille, joilla on Suomessa kotikunta tai kotikuntaan rinnastuva oikeus käyttää julkisen terveydenhuollon palveluja Suomessa.

Terveystarkastusten sisältö

Sosiaali- ja terveysministeriön 30.3.2021 antaman ohjauskirjeen mukaan kunnat huolehtivat terveystarkastuksen järjestämisestä. Terveystarkastuksen sisällön arvioi terveystarkastusta tekevä terveydenhuollon ammattihenkilö. Tarkastukseen tulee sisältyä esimerkiksi covid-19-testi aina, kun se katsotaan tarpeelliseksi. Terveystarkastuksessa terveydenhuollon ammattihenkilö arvioi myös, onko tarvetta muille toimenpiteille tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi, kuten karanteeni- ja eristyspäätöksille. Päätöksen karanteeniin asettamisesta tai eristämisestä tekee tartuntataudeista vastaava lääkäri. Pakollisten terveystarkastusten sekä niihin mahdollisesti liittyvien tutkimusten välttämättömyyttä tulee arvioida myös lapsen edun näkökulmasta. Suomea sitovat monet lapsia koskevat kansainväliset sopimukset, jotka tulee huomioida kaikessa päätöksenteossa, ja esimerkiksi kohdennettaessa ja toteutettaessa pakollisia terveystarkastuksia.

THL:n tuorein suositus maahantulon yhteydessä tehtävistä terveystarkastuksista SARS-CoV-2-viruksen leviämisen estämiseksi on annettu 10.6.2021.

THL suosittelee, että terveystarkastustoimia ei suunnata

- vuonna 2005 ja sen jälkeen syntyneille
- päivittäin Suomen ja Ruotsin sekä Suomen ja Norjan välillä säännöllisessä työmatkaliikenteessä kulkeville. Heidän kohdallaan hyväksytään negatiivinen koronavirustestitodistus, jos testi on otettu alle 7 vuorokautta ennen rajanylitystä. Heiltä ei kerätä yhteystietoja 72 tunnin testiin ohjaamista varten.
- kuljetus- ja logistiikkahenkilöstölle työtehtävissään. Heiltä ei kerätä yhteystietoja 72 tunnin testiin ohjaamista varten.

- henkilöille, jotka tulevat maista, joissa covid-19-tapausten ilmaantuvuus on korkeintaan 25 tapausta 100 000 henkilöä kohden 14 päivän aikana, ei kohdisteta maahantulopisteillä covid-19-pandemian torjuntaan liittyviä terveysturvallisuustoimenpiteitä. Kaikki riskimaista tulevat matkustajat ohjataan terveystarkastukseen, jonka yhteydessä heiltä tarkistetaan todistukset koronarokotuksista, ennen matkaa otetusta koronavirustestistä ja mahdollisesti sairastetusta covid-19-taudista,
- täyden covid-19-rokotussarjan (myyntiluvan mukaiset rokotukset ja aikaa viimeisen rokotussarjaan kuuluvan rokotusannoksen saamisesta on kulunut vähintään 14 vrk) saaneisiin matkustajiin,
- henkilöihin, jotka ovat sairastaneet covid-19-taudin ja lisäksi saaneet vähintään yhden covid-19-rokotuksen ja rokotuksesta on kulunut vähintään 7 vuorokautta,
- Henkilöihin, jotka ovat saaneet kahta erilaista covid-19-rokotetta ja aikaa viimeisen annoksen saamisesta on kulunut vähintään 14 vuorokautta.

Henkilön tulee esittää maahantulopisteiden terveystarkastukselle luotettavat todistukset rokotuksista ja/tai sairastetusta covid-19-taudista.

THL:n suosituksen mukaan rajanylityspisteillä koronavirustestiin tulee ohjata kaikki riskimaista tulevat rokottamattomat henkilöt, joilla ei ole

- edes osittaista koronarokotesarjaa
- todistusta negatiivisesta koronavirustestistä (PCR- tai antigeenitesti), joka on otettu enintään 72 tuntia ennen maahantuloa tai
- todistusta sairastetusta covid-19-infektiosta (sairauden alusta vähintään 11 vuorokautta, enintään 180 vuorokautta).

THL suosittaa, että lähtömaasta ja edellä mainittuihin ryhmiin kuulumisesta riippumatta kaikki matkustajat, joilla on covid-19-tautiin sopivia oireita, tulee aina ohjata terveystarkastukseen ja koronavirustestiin.

Lisäksi THL suosittelee, että rajanylityspaikan terveystarkastukset keräävät ja toimittavat riskimaista tulevien rokottamattomien tai vain osittaisen rokotussarjan saaneiden sekä terveystarkastukseen osallistuvien henkilöiden henkilö- ja yhteystiedot henkilön oleskelu-

tai asuinpaikkakunnan tartuntatautiviranomaiselle. Nämä ohjaavat matkustajat toiseen tai osittaisen rokotesarjan saaneet matkustajat ensimmäiseen koronavirustestiin aikaisintaan 72 tunnin kuluttua maahantulosta. Tietoja ei kerätä, jos henkilö oleskelee maassa alle 72 tuntia tai jos matkustaja on sairastanut covid-19-infektion. THL suosittelee, että maahantulopisteen viranomaiset sekä oleskelu- ja asuinpaikkakunnan terveystarkastajat ohjeistavat henkilöitä noudattamaan turvavälejä, käyttämään suunensuojainta, välttämään julkisen liikenteen käyttöä ja kaikkia lähikontakteja, kunnes ovat saaneet negatiivisen tuloksen 72 tunnin covid-19-testistä.

Asian arviointi ja johtopäätökset

Yleisvaarallisen covid-19-tartuntataudin leviämisen ehkäiseminen on yhteiskunnallisesti tärkeää, jotta kansalaisten perusoikeuksia elämään ja turvallisuuteen voidaan turvata. Covid-19-tartuntojen leviämisen ehkäisemisessä tartunnanlähteiden ja tartunnalle altistuneiden henkilöiden tunnistaminen ja jatkotartuntojen estäminen ovat keskeisiä keinoja.

Koronavirusinfektio on yleisvaarallinen tartuntatauti, jolle suuri osa väestöstä on edelleen altis. Tähän nähden, ja kun otetaan huomioon lähialueiden tautitilanne, aluehallintovirasto katsoo edelleenkin välttämättömäksi määrätä tartuntatautilain 16 §:n nojalla kaikki toimialueellaan sijaitsevien rajanylityspaikkojen kautta riskimaista Suomeen tulevat osallistumaan pakolliseen kunnan, kaupungin tai sairaanhoitopiirin järjestämään terveystarkastukseen.

Tässä päätöksessä riskimaista tulevilla henkilöillä tarkoitetaan niitä henkilöitä, jotka ovat 14 vuorokauden sisällä ennen Suomeen tuloa oleskelleet maassa, jonka 14 vuorokauden koronailmaantuvuus on suurempi kuin 25 / 100 000 henkilöä.

Määräys ei kuitenkaan koske vuonna 2005 tai sen jälkeen syntyneitä lapsia, kuljetus- ja logistiikkahenkilöstöä työtehtävissään, henkilöitä, joilla on esittää negatiivinen tulos enintään 72 tuntia ennen maahantuloa otetusta koronavirustestistä eikä myöskään erityisryhmiä, joilla on paikallisten tartuntatautiviranomaisten kanssa sovitun menettelyn mukainen todistus. Tällaisia erityisryhmiä ovat esimerkiksi työn tai muun välttämättömän syyn vuoksi säännöllisesti rajan yli kulkevat sekä saamelaiset, jotka kulkevat toistuvasti rajan yli saamelaisen elinkeinon tai kulttuurin harjoittamisen vuoksi. Näiden erityisryhmien terveystarkastuskäytännöistä tulee sopia

paikallisesti esimerkiksi siten, että henkilöt käyvät viikoittain koronatestissä.

Määräys ei myöskään koske henkilöitä, joilla on luotettava todistus yhdestä tai kahdesta saadusta koronarokoteannoksesta, joista viimeisin vähintään 14 vuorokautta aiemmin eikä henkilöitä, joilla on luotettava todistus alle kuusi kuukautta ja vähintään 14 vuorokautta sitten todetusta covid-19-infektiosta.

Määräys on voimassa 16.6.2021–31.7.2021.

Jos terveystarkastukseen tartuntatautilain 16 §:n nojalla määrätty henkilö ei noudata hänelle asetettua velvoitetta, voi kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri pyytää virka-apua tartuntatautilain 89 §:n nojalla.

Aluehallintovirasto toteaa edelleen, että jos henkilö kieltäytyy osallistumasta tässä päätöksessä määrättyyn pakolliseen terveystarkastukseen, rikoslain 44 luvun 2 §:n säännökset voivat tulla sovellettavaksi. Rikoslain 44 luvun 2 §:n mukaan se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo tartuntatautilain 16 §:ssä tarkoitettua pakollista terveystarkastusta, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, terveydensuojelurikkomuksesta sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Perustuslaki (731/1999) 7, 10 ja 22 §
Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 14, 15, 16, 22, 60, 88 ja 89 §
Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin perusteella hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antavat tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Sari Kemppainen (puh. 0295 017 350 tai sähköposti sari.kemppainen@avi.fi), aluehallintoylilääkäri Susanna Holmlund (puh. 0295 017 365 tai sähköposti susanna.holmlund@avi.fi) ja johtaja Leena Räsänen (puh. 0295 017 385, sähköposti leena.rasanen@avi.fi).

Johtaja Leena Räsänen

Aluehallintoylilääkäri Susanna Holmlund

LIITE

Liite 1. THL:n suositus maahantulon yhteydessä tehtävistä terveystarkastuksista SARS-CoV-2-viruksen leviämisen estämiseksi

Valitusosoitus

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Lapin aluehallintovirastossa 31.7.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Alueen kunnat ja kuntayhtymät
Lapin sairaanhoitopiiri
Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri
Rajavartiolaitos
Lapin poliisilaitos
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö
Saamelaiskäräjät
Pohjoiskalotin rajaneuvonta

Maksutta

Tämä asiakirja LAAVI/924/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAAVI/924/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Räsänen Leena 15.06.2021 10:36

Esittelijä Holmlund Susanna 15.06.2021 10:33